

Application of the IFRS accounting system and its impact on the change of selected financial indicators of the company

Jozef Lukáč¹

¹ University of Economics in Bratislava,
Faculty of Business Economics with seat in Košice,
Department of Corporate Financial Management,
Moyzesova 64, 040 01, Košice, Slovak Republic
E-mail: jozef.lukac@student.euke.sk

Abstract: *The aim of the paper is to analyze the state of the company's financial health. We will conduct an analysis of the financial health of an enterprise in an enterprise which, in 2015, prepared financial statements in accordance with the applicable accounting laws in the Slovak Republic and also prepared those financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards. Based on the comparison of selected financial indicators, we can determine what deviations we can follow when changing the accounting system. We will also deal with the development of individual asset and liability items and equity through horizontal and vertical analysis of the statement.*

Keywords: *financial performance, IFRS, statements, changes, comparison, financial indicators,*

JEL codes: G30, G39, M41,

1 Súčasný stav - úvod do problematiky

Cieľom príspevku je na základe finančných výkazov vybraného podniku, ktorý v rámci dvoch po sebe idúcich účtovných období aplikoval prechod od slovenskej účtovnej legislatívy na účtovný systém IAS/IFRS, identifikovať zmeny vo vybraných finančných ukazovateľoch, pomocou horizontálnej a vertikálnej analýzy určiť podiel a vývoj položiek súvahy podniku.

Za výskumnú otázku teda môžeme považovať: Má aplikácia účtovného systému IFRS má vplyv na zmenu vybraných finančných ukazovateľov podniku?

Podobnou problematikou sa zaoberali Konrad Grabinsky et al. (2014) z Ekonomickej univerzity v Krakove v Poľsku, kde uverejnili v zborníku s názvom Accounting and Management Information System svoj článok na tému Poľský účtovný systém a proces implementácie IFRS. V tomto vedeckom článku prinášajú svoj pohľad na proces implementácie IFRS pričom sa odvolávajú na doteraz uskutočnené výskumy. Zvláštna pozornosť bola venovaná likvidite, zadlženosti a ukazovateľom rentability. Autori uviedli, že prijatím systému IFRS potvrdzujú zhoršenie finančnej situácie podnikov pri týchto pomeroch ukazovateľov. Je to spôsobené zmenami pri vykazovaní jednotlivých položkách v súvahe a výsledovky. Autori sa snažili poukázať na pozitívny efekt harmonizácie účtovných štandardov a jej prínos pre poľské podniky. Ako hlavné efekty uvádzajú väčšiu ochotu zo strany investorov investovať bez ohľadu na hranice, nižšie náklady na kapitál, efektívnejšiu alokáciu zdrojov financovania, zvýšenie hospodárskeho rastu a zvýšenie porovnateľnosti finančných informácií.

Výskum profesora Gyorgyho Csefalvi (2012) z Pecs University v Maďarsku poukazuje na rozdiely, ktoré môžu vzniknúť pri implementácií IFRS v podnikoch. Tento výskum bol uverejnený v International Journal of Accounting and Financial Reporting. Autor skúmal 260 podnikov, ktoré používajú znenie národnej účtovnej legislatívy a 65 podnikov účtujúcich podľa IFRS. Pomocou regresných modelov dospel k názoru, že ukazovateľ rentability vlastného kapitálu (ROE) je vyšší u firiem, ktoré používajú IFRS. Záverom uvádza, že podávanie správ podľa IFRS poskytuje oveľa lepší prístup na svetové kapitálové

trhy, čo znižuje náklady na kapitál. Investori majú schopnosť ľahšie interpretovať dané finančné výkazy aj z iných ako domácich krajín.

Manová (2016) uvádza, že hodnotenie podnikov podľa výkazov zostavených podľa IFRS, môžu viesť k zhoršeniu vypovedacej schopnosti o finančnej situácii, dôsledkom čoho môžu byť ovplyvnené rôzne odporúčania a opatrenia v rámci riadenia podniku. Aplikácia účtovného systému IFRS pri zostavení účtovnej závierky môže spôsobiť výrazné zmeny vo vypovedacej schopnosti o finančnej situácii podniku, v čiastkových a aj v súhrnných ukazovateľoch.

Lukáč (2016) uvádza, že rozdiely u niektorých ukazovateľoch pri obdobne uskutočnenom výskume sú nepatrné, no u niektorých ukazovateľoch sleduje zníženie hodnôt z výkazov IFRS pre SME oproti ukazovateľom z výkazov zostavených podľa českej účtovnej legislatívy. Z analýz, a to tak rozkladu DuPont ako aj spider analýzy, navrhol, že je nutné, aby sa finančné oddelenie s finančným manažérom dôsledne pri analýze podniku ubezpečili podľa akého účtovného systému daný podnik zostavuje účtovnú závierku. Pri porovnávaní rôznych podnikov by tak mohlo vzniknúť rozpor v interpretácií, keďže u vybraných ukazovateľov v systéme IFRS pre SME, ako je napríklad samotný ukazovateľ rentability vlastného kapitálu ROE došlo k výraznému zhoršeniu ukazovateľov oproti ukazovateľom zostaveným podľa ČÚL.

2 Metodológia a zdrojové údaje

Objekt skúmania, ktorý sme si vybrali pre našu analýzu je výrobný podnik, ktorý sa zaoberá montážnymi technológiami. Podnik v roku 2015 zostavil účtovnú závierku podľa slovenskej účtovnej legislatívy aj podľa IFRS. Dôvodom zostavenia účtovnej závierky podľa IFRS je fakt, že viac ako 67% odberateľov podniku pochádza zo zahraničia, a to od Číny až po Veľkú Britániu. Vybraný podnik zostavuje túto účtovnú závierku nad rámec slovenskej účtovnej legislatívy. Z dôvodu zachovania anonymity spoločnosti uvádzam názov podniku ABC.

Samotná analýza bude vykonávaná na výkazoch Súvaha a Výsledovka za obdobie rokov 2011 až 2015. Údaje potrebné k analýze nám boli poskytnuté pomocou internetovej domény www.registeruz.sk, ktorú spravuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

Metódy, ktoré budeme používať pri analýze predstavujú metódy komparácie, kde sa zameriame na porovnávanie vybraných finančných ukazovateľov – likvidity, rentability, aktivity a zadlženosti pred a po prijatí IFRS. Stav jednotlivých položiek súvahy a ich vývoj v čase budeme sledovať pri horizontálnej analýze a podiel týchto položiek vo vertikálnej analýze.

3 Výsledky a diskusia

V nasledujúcej časti sa budeme zaoberať jednotlivými časťami analýzy. V prvej z nich porovnáme percentuálne zastúpenie jednotlivých položiek na celkových položkách aktív a pasív. V nasledujúcej tabuľke 1 môžeme vidieť aké zastúpenie mali jednotlivé položky v rámci strany majetku a zdrojov krytia podniku. Analýzu sme vykonávali od roku 2011 do roku 2015 pričom pre rok 2015 sa nachádzajú stĺpec s hodnotami získaných z výkazov zostavených pre slovenskú účtovnú legislatívu a IFRS. Hodnoty predstavujú podiel na celku a sú vyjadrené časťou z hodnoty 1.

Čo sa týka sledovaného obdobia môžeme konštatovať, že jednotlivé položky sa vyvíjajú rovnomerne. Najväčšie zastúpenie v rámci aktív počas sledovaného obdobia dosahuje položka zásoby od 30% do 40% (dôvodom je charakter podniku). Najmenej zastúpenou položkou zaraďujeme na základe analýzy dlhodobý nehmotný majetok, ktorý sa pohybuje pod 1%. Pasíva sú naopak najmenej zastúpené položkou základného imania s 2 stotinami percenta. Najviac sa na pasívach podieľajú položky krátkodobé záväzky a základné imanie v priemere 40 %.

Tabuľka 1 Vertikálna analýza aktív a pasív

	2011	2012	2013	2014	2015 (SÚL)	2015 (IFRS)
Aktíva spolu	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
A.1. Dlhodobý nehmotný majetok	0,004	0,002	0,004	0,020	0,004	0,004
A.2. Dlhodobý hmotný majetok	0,215	0,159	0,198	1,412	0,133	0,140
A. 3. Dlhodobý finančný majetok	0,003	0,0003	0,0005	0,086	0,0001	0,035
B. 1. Zásoby	0,358	0,309	0,335	0,412	0,314	0,295
B. 2. Dlhodobé pohľadávky	0,002	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000
B. 3. Krátkodobé pohľadávky	0,198	0,166	0,220	0,250	0,199	0,189
B. 4. Finančné účty	0,219	0,361	0,241	2,096	0,351	0,336
C. Časové rozlíšenie aktív	0,001	0,001	0,001	0,009	0,001	0,001
Pasíva spolu	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
A. 1. Základné imanie	0,003	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002
A. 2. Ostatné fondy zo zisku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
A. 3. Oceňovacie rozdiely z precenenia	0,031	0,025	-0,001	-0,001	-0,0001	0,044
A. 4. Výsledok hospodárenia minulých rokov	0,426	0,336	0,535	0,433	0,498	0,485
A. 5. VH za účtovné obdobie po zdanení	0,074	0,083	0,100	0,068	0,080	0,061
B. 1. Dlhodobé záväzky	0,020	0,011	0,024	0,013	0,008	0,017
B. 2. Dlhodobé rezervy	0,054	0,038	0,026	0,021	0,019	0,006
B. 3. Krátkodobé záväzky	0,379	0,448	0,217	0,433	0,385	0,369
B. 4. Krátkodobé rezervy	0,044	0,035	0,014	0,012	0,012	0,012
C. Časové rozlíšenie pasív	0,014	0,023	0,087	0,031	0,008	0,005

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri porovnaní rokov 2015 sledujeme veľmi malé odlišnosti, ktoré sa hýbu v tisícinách percenta. Najväčší rozdiel, ktorý vznikol v dôsledku klasifikácie jednotlivých položiek pri prechode na IFRS sledujeme pri položke oceňovacích rozdielov z precenenia.

V nasledujúcej tabuľke môžeme pozorovať tempo rastu vyjadrené v percentách. Tempo rastu vyjadruje ako sa zmenil stav položky oproti predchádzajúcemu roku.

Tabuľka 2 Horizontálna analýza aktív a pasív

	2012	2013	2014	2015 (SÚL)	2015 (IFRS)
Aktíva spolu	42,18	-12,13	-86,65	892,01	935,21
A. Neobežný majetok	3,56	10,21	-13,69	3,78	41,66
A.1. Dlhodobý nehmotný majetok	-22,22	88,14	-36,68	118,40	118,39
A.2. Dlhodobý hmotný majetok	5,31	9,22	-4,80	-6,82	3,01
A. 3. Dlhodobý finančný majetok	-85,54	28,88	2327,58	-99,16	314,69
B. Obežný majetok	53,14	-16,41	41,99	0,94	0,19
B. 1. Zásoby	22,67	-4,77	64,25	-24,35	-25,93
B. 2. Dlhodobé pohľadávky	-11,35	0,00	0,00	0,00	0,00
B. 3. Krátkodobé pohľadávky	19,22	16,64	36,54	-12,43	-13,35
B. 4. Finančné účty	134,11	-41,30	16,01	66,11	66,11
C. Časové rozlíšenie aktív	97,02	-34,19	34,79	-10,48	-10,48
Pasíva spolu	42,18	-12,13	33,47	-0,79	3,53
A. Vlastné imanie	22,95	22,34	4,34	14,46	21,87
A. 1. Základné imanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. 2. Ostatné fondy zo zisku	0,00	1,91	0,00	0,00	0,00
A. 3. Oceňovacie rozdiely z precenenia	17,88	-105,04	1,37	-94,99	-4179,34
A. 4. Výsledok hospodárenia minulých rokov	16,15	36,55	6,93	14,08	15,85
A. 5. VH za účtovné obdobie po zdanení	65,15	3,32	-9,50	15,50	-7,83
B. Záväzky	61,96	-54,00	131,12	-12,38	-10,38
B. 1. Dlhodobé záväzky	-19,28	89,62	-29,17	-38,22	33,40
B. 2. Dlhodobé rezervy	3,75	-41,29	6,84	-11,08	-68,96
B. 3. Krátkodobé záväzky	74,47	-58,57	163,79	-11,68	-11,68
B. 4. Krátkodobé rezervy	18,10	-66,84	12,25	5,33	5,33
C. Časové rozlíšenie pasív	135,38	227,60	-52,92	-73,55	-84,31

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci položiek aktív vidíme viaceré extrémne hodnoty. Pri položke dlhodobého finančného majetku došlo k nárastu z 1540,70 EUR v roku 2013 na 37 386,46 EUR. Nulový trend rastu, či poklesu sledujeme pri položke základného imania, ostatných fondov zo zisku a aj dlhodobých pohľadávok. V roku 2015 sú rozdiely medzi IFRS a SÚL značne vyššie. Najväčšia zmena je opäť pri položke oceňovacích rozdielov z precenenia. Nemenné sú položky dlhodobého nehmotného majetku, finančných účtoch, či krátkodobých záväzkov.

Tabuľka 3 obsahuje vybrané finančné ukazovatele z oblasti likvidity, rentability, zadlženosti a aktivity aplikované pre náš podnik. Pri niektorých ukazovateľoch sledujeme ich vývoj za sledované obdobie, pri niektorých len rozdiel medzi IFRS a SÚL za rok 2015.

Tabuľka 3 Hodnoty vybraných finančných ukazovateľov

	2011	2012	2013	2014	2015 (SÚL)	2015 (IFRS)
L1	0,519	0,721	1,036	0,472	0,883	0,883
L2	0,988	1,052	1,983	0,979	1,383	1,378
L3	1,837	1,670	3,423	1,907	2,174	2,152
Celková zadlženosť aktív	0,452	0,515	0,270	4,667	0,412	0,404
Finančná páka	1,874	2,167	1,556	0,199	1,725	1,691
Dlhodobá zadlženosť aktív	0,073	0,050	0,051	0,338	0,027	0,023
Tokové zadlženie					4,333	5,313
ROE					0,138	0,103
ROA					0,100	0,090
Doba obratu zásob					133,920	131,131
Doba inkasa pohľadávok					84,687	83,795
Obrat aktív					0,845	0,810
Doba splatnosti záväzkov					0,549	0,557

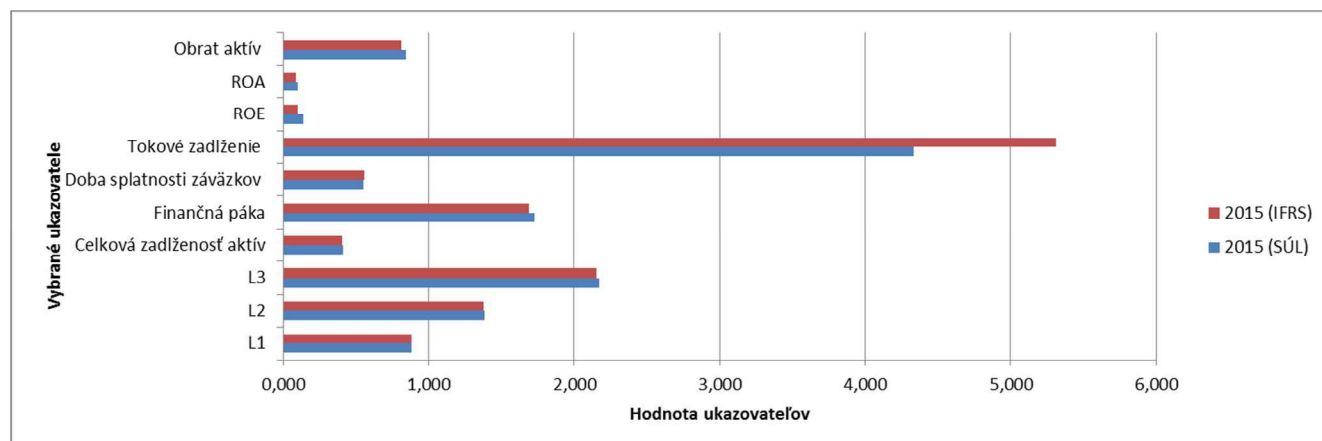
Zdroj: vlastné spracovanie

Prvou skupinou sú ukazovatele likvidity podniku. Ukazovateľ L1 pohotovej likvidity dosahuje v sledovanom období optimálnu výšku až na rok 2013. Bežná likvidita L2 a celková likvidita L3 dosahujú v roku 2015 pri oboch účtovných systémoch pomerne rovnaké hodnoty. Vyššiu hodnotu ukazovateľa L3 spôsobilo zvýšenie stavu zásob podniku ich kúpou.

Ukazovatele zadlženosti dosiahli obdobné hodnoty v roku 2015 pri oboch účtovných systémoch. Najviac zaujímavý ukazovateľ je tokové zadlženie, ktoré informuje koľko rokov by podnik potreboval na splatenie svojich nominálnych dlhov. Pri SÚL je tento počet rokov 4,33, no pri IFRS tento ukazovateľ vzrástol až o 1 rok.

Pri ukazovateľoch rentability, a to rentability vlastného imania a rentability aktív výsledky preukazujú, že vykazovanie podľa IFRS znižuje hodnoty týchto ukazovateľov v prípade ROE o 3,5% a ROA o 1%.

Mierny pokles výsledkov nachádzame aj pri ukazovateľoch aktivity podniku, kde sú ukazovatele pri IFRS opäť o niečo nižšie, a to doba obratu zásob o 3,5 dňa, doba inkasa pohľadávok o necelý deň, obrat aktív o 3 dni a doba splatnosti záväzkov naopak vyššia o necelý deň. V nasledujúcom grafe máme grafické zobrazenie všetkých predošlých hodnôt.

Graf 1 Hodnoty vybraných finančných ukazovateľov

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Záverom teda môžeme povedať, že výsledkom našej analýzy je skutočnosť, že prechodom od slovenskej účtovnej legislatívy na účtovný systém medzinárodných štandardov finančného vykazovania došlo v našom podniku k zmenám vo viacerých nami vybraných ukazovateľoch. Pri ukazovateľoch likvidity je táto zmena zanedbateľná. Ukazovatele aktivity využité v analýze dosahujú vyššie hodnoty pri pôvodnom účtovnom systéme

v priemere o 2 dni. U ukazovateľov zadlženosti sú hodnoty nižšie pri IFRS, no ukazovateľ tokového zadlženia je vyšší práve pri IFRS. Nižšie hodnoty podnik nadobudol aj pri ukazovateľoch rentability v priemere, a to o 3,5% pri ROE a 1% pri ROA.

Cieľom príspevku bolo poukázať na fakt, že pri vykazovaní rovnakého reprodukčného procesu v podniku môže nastať pri uplatňovaní dvoch rozdielných právnych úprav (slovenskej účtovnej legislatívy a IFRS) značný rozdiel pri prezentácii výsledkov. Táto skutočnosť by mala byť braná do úvahy práve pre také podniky, ktoré svoju účtovnú závierku vykazujú podľa rôznych právnych úprav. Dôvodom je zníženie porovnávacej schopnosti napr. pri ukazovateľoch rentability práve takých podnikov, ktoré svoju účtovnú závierku zostavujú podľa IFRS oproti domácim podnikom vykazujúcich účtovnú závierku podľa právnych predpisov Slovenskej republiky.

Príslušnosť ku grantovej úlohe

Tento príspevok je čiastkovým výstupom Projektu mladých vedeckých pracovníkov a doktorandov, číslo I-17-105-00, 2017: Hodnotenie ekonomickej a finančnej výkonnosti malých a stredných podnikov v krajinách V4.

Literárne zdroje a iné odkazy

Czebfalvi, G. et al. (2012). Hungarian accounting standardization effect. *International Journal of Accounting and Financial Reporting*, vol.2. pp. 83-98.

Grabinski, K. et al. (2014). The Polish accounting system and IFRS implementation process in the view of empirical research. *Accounting and Management Information System*, vol. 13. pp. 281-310.

Lukáč, J. (2016). Aplikovanie účtovného systému IFRS v malom a strednom podniku a jeho dopad na finančnú výkonnosť podniku. *Journal of innovations and applied statistics*, vol. 6. pp. 63-71.

Manová, E. (2016). Vplyv účtovných informácií vo výkazoch účtovnej závierky podľa IFRS na vybrané finančné ukazovatele. *Journal of innovations and applied statistics*, vol. 6. pp. 123-128.